

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕСПЕЧЕННЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	231 Соціальна робота
Рік підготовки:	4
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

Бровендер Олена Олександрівна (лектор)

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Старший викладач кафедри практичної психології та соціальної роботи

obrovender@snu.edu.ua	+38-095-412-15-55	Viber за номером телефону	325ГК аудиторія кафедри ППСР
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять формування знань у студентів про зарубіжний досвід соціальної роботи і соціально-педагогічної діяльності та провідні технології соціальної роботи з різними категоріям населення; засвоєння знань про методи, методики та інноваційні світові технології роботи соціального педагога; формування умінь адаптувати та модифікувати технологію соціальної роботи відповідно до соціально-педагогічної проблеми

Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; переорієнтація із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знати: методологічні й методичні аспекти вивчення іноземного досвіду соціальної роботи, аналіз сучасних тенденцій розвитку соціальної роботи, міжнародних правових актів та роль міжнародних організацій у розробці і здійсненні інтеграційної політики у сфері соціально-педагогічної роботи і соціальної освіти, концептуально-організаційних моделей соціальної роботи за кордоном, специфіки соціально-педагогічної роботи з окремими категоріями клієнтів

Вміти: критично аналізувати та порівнювати різні світові моделі соціального захисту; обґрунтовувати можливості застосування закордонного досвіду соціально-педагогічної роботи у вітчизняній практиці соціальної підтримки,

Передумови до початку вивчення:

соціальної допомоги, соціального обслуговування користуватися різноманітними інформаційними ресурсами соціальної роботи з метою підвищення особистого освітньо-кваліфікаційного рівня

Майбутні фахівці соціальної сфери зможуть розвинути професійні надбання, напрацьовані в результаті виконання робочої програми навчальної дисципліни «Досвід міжнародної соціальної роботи та соціального забезпечення» завдяки вивченню наступного блоку дисциплін з циклів загальної та професійної підготовки: «Вступ до спеціальності «Соціальна робота»», «Теорія соціальної роботи», «Методи соціальної роботи», «Соціальна робота в Україні», «Історія соціальної роботи», «Соціальні послуги», «Соціальне консультування».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни орієнтація майбутніх фахівців в актуальних проблемах соціальної роботи, формування компетентних фахівців у різнобічних аспектах розвитку сучасної соціальної роботи

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК09. Навички міжособистісної взаємодії

СК01. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

СК02. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК03. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК04. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог..

РН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

РН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

РН9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання

РН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

РН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії

та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Соціальне забезпечення та його основні функції	6/4	Поняття соціального забезпечення та його основні функції, види соціального забезпечення, право на соціальне забезпечення, сутнісні ознаки соціального забезпечення	Індивідуальні завдання. Опитування
2	Міжнародно-правові стандарти у сфері соціального забезпечення	6/4	Міжнародний рівень стандартів: поняття та ознаки, загальнотеоретичні характеристики міжнародно-правових стандартів. Міжнародно-правові стандарти у сфері соціального забезпечення.	Індивідуальні завдання.
3	Виникнення систем соціального забезпечення та їх загальні особливості	6/4	Основні моделі соціальної політики та соціального забезпечення. Досвід соціального захисту сім'ї, дітей та молоді: особливості організації та правового забезпечення	Індивідуальні завдання. Обговорення
4	Соціальне забезпечення в Євросоюзі	6/4	Законодавче набуття права на соціальне забезпечення, основні види допомоги та в країнах ЄС. Принципи соціального забезпечення Євросоюзу	Індивідуальні завдання. Опитування
5	Особливості соціального забезпечення в країнах Європи	6/4	Принципи та функції систем соціального забезпечення та захисту в країнах Європейського Союзу. Соціальне забезпечення та захист людей літнього віку. Особливості фінансування системи соціального забезпечення у країнах Європи. Специфічні риси соціального забезпечення в окремих країнах Євросоюзу. Систему соціального забезпечення у Швеції. Систему національних пенсій та загальних додаткових пенсій. Досвід соціального забезпечення у Франції.	Індивідуальні завдання. Опитування
6	Досвід функціонування соціальної держави у США та Канаді	6/4	Особливості моделі соціальної держави США. Історію формування соціальної держави у США. Проблеми сучасності у системі соціального забезпечення США. Досвід соціального забезпечення у Канаді	Індивідуальні завдання. Питання
7	Досвід соціального забезпечення та захисту населення у США	6/4	Система державного та недержавного страхування	Обговорення Питання Тести

Рекомендована література

Основна література:

1. Глазунов С.В. Нариси з історії соціальної роботи: Навч. посібник / С. В.Глазунов. – Д.: РВВ ДНУ, 2015. – 116 с.
2. Горілий А. Г. Історія соціальної роботи в Україні: Конспект лекцій / А.Г. Горілий. – Тернопіль : ТАНГ, 2001. – 68 с.
3. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи: Навч. посібник / А.Г. Горілий. – Тернопіль: Астон, 2004. – 174 с
4. В.І. Яровий Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до ХХ ст.): Курс лекцій: Навч. посібник / В.І. Яровий, П.М. Рудяков, В.П. Шумило та ін. – К.: Либідь, 2001. – 632 с.
5. Кравченко О.О., Матрос О.О. Історія соціальної роботи: Навч. посібник / О.О. Кравченко, О.О. Матрос. – Умань : РВЦ «Візаві», 2017. – 117 с.
6. Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій: Навч. посібник / В.А. Поліщук, О.І. Янкович. Тернопіль, 2009. – 256 с.
7. Попович Г.М. Історія соціальної роботи в Україні і за рубежем: Навч. – методичний посібник / Г.М. Попович – Ужгород: Гражда, 2000. – 143 с.
8. Севрюков Д.Г. Соціальна заштита: історія, теорія, право / Д.Г. Севрюков. – К.: Університет «Україна», 2011. – 430 с.
9. Соціальна робота в Україні: Навч. посібник / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Харченко та ін.; за ред.: І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с
10. Тихолоз В.В. Історія соціальної роботи: Навч.-методичний посібник / В.В. Тихолоз. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2014. – 408с.
11. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: Навчальний посібник / А.В. Фурман, М.В. Підгурська. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 174 с.

Інформаційні ресурси.

1. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Закон України. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
4. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
6. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
7. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
8. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
9. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Зверева І.Д., Безпалько О.В., Харченко С.А. Соціальна робота в Україні: Навч. посібник / І.Д. Зверева О.В. Безпалько, С.А. Харченко; за заг. ред. І. Д. Зверевої. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.

2. Капська. А.Й. Соціальна робота: Навч. посібник / А.Й. Капська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 325с.

3. Лукашевич М. П., Мигович І.І. Теорія і методи соціальної роботи : Навч. посібник / М.П. Лукашевич, І. І. Мигович. К.: ПАУП, 2002. – 136 с.

4. Лукашевич М. П., Семигіна Т.В. Соціальна робота: теорія і практика : Навч. посібник / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. — К.: Каравела, 2009. – 368 с.

5. Максимова, Н. Ю. Соціальна робота з сім'єю: Навч. посібник / Н.Ю. Максимова. – К.: КНУ, 2015. – 351 с.

6. Севрюков Д.Г. Социальная защита: история, теория, право / Д.Г. Севрюков. – К.: Университет «Украина», 2011. – 430 с

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p>